

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410143 Elleholm norra

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Ulrika O Widgren

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410143 Elleholm norra**

Kommun: Karlshamn

Områdets totala areal: 3,2 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-09-14

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1998-12-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9130 - Näringsrik bokskog

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Elleholm norra bidrar till att uppfylla miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

I Elleholm är de prioriterade bevarandevärdet ädellövskogen med mångfalden av ädla lövträd och en värdefull svamp- och kryptogamflora. Natura 2000-området har stor betydelse för bevarandet och möjligheten till spridning av kryptogamer knutna till ädellövträd.

Beskrivning av området

Området ligger vid Elleholm strax väster om Mörrumsåns mynning i Västra Blekinge. Det är ett mindre bestånd av äldre naturskogsartad ädellövskog. Trädskiktet domineras av äldre grov bok, med inslag av lönn, lind, ask (starkt hotad), avenbok, asp. I buskskiktet finns en del hassel, men också yngre bok, avenbok, lönn och asp. Det finns en del död ved i området i form av döda och döende träd samt ved liggande på marken. Fältfloran är av lundkaraktär med vitsippa, harsyra, myskmadra, tandrot, skogsstjärna, ekorrbär, liljekonvaljer, buskstjärnblomma, lundstjärnblomma, storrams och lundslok, samt andra bredbladiga lundgräs.

I området finns ett mindre hållmarksparti med enstaka tall, krattek, rönn och avenbok. En mindre vattensamling finns i östra delen. Norra delen av området gränsar mot åkermark och en vällagd stenmur löper längs gränsen. Västra delen gränsar mot en granplantering som till stora delar föll i stormen Gudrun i januari 2005. Östra delarna gränsar till ett stenbrott. Rosa lundlav (sårbar) växer på flera bokar, så även bokkantlav (nära hotad). Området har nyckelbiotopsinventerats och är av riksintresse för naturvården (Stensnäs-Elleholm). Området ligger precis nordost om Natura 2000-området Elleholm (SE0410233).

Vad kan påverka negativt

- Skogsbruk i anslutning till Natura 2000-området, som leder till att värdefulla element eller strukturer försvinner eller ljus- och fuktförhållanden ändras så att störningskänsliga arter påverkas negativt.
- Fragmentering av biotoper, såväl inom som i anslutning till området, som till exempel leder till minskad kontakt mellan områden och ökade kanteffekter på mindre objekt.
- Olika typer av ändrad hydrologi, som inte sker av naturliga orsaker, inom eller i anslutning till området, vilket kan påverka mikroklimatet.
- Partiklar och föroreningar i samband med bergtäkt i anslutning till området.
- Inväxning av andra buskar och träd i kronan på grova träd samt svårigheter med föryngring av dessa.
- Sjukdomar som utarmar träden, till exempel svampangrepp som leder till boksjuka eller fleråriga insektsangrepp på ek. Detta gör mindre områden särskilt sårbara.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29 §§).

Skydd för området:

- Området är avsatt som biotopskyddsområde sedan 1998 i beslut av Skogsstyrelsen. Enligt 7 kap 11 § miljöbalken får man inte bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde.
- Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken. Strandskydd gäller generellt 100 meter från strandlinjen (ut i vattnet och inåt land). Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Inom Elleholm Norra har Länsstyrelsen 2016 beslutat om utökat strandskydd till upp till 300 meter.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**9130 - Näringsrik bokskog**

Areal: 3,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Bokskog av örtrik typ är en ängsbokskogstyp som finns på näringsrika, icke sura, mullrika jordar och som ofta är friska. I Elleholm utgörs naturtypen av ett mindre bestånd av äldre naturskogsartad ädellöv. Trädskiktet domineras av äldre grov bok, med inslag av lönn, lind, ask, avenbok, asp. I buskskiktet finns en del hassel, men också yngre bok, avenbok, lönn och asp. Det finns en del död ved i området i form av döda och döende träd samt ved liggande på marken. Fältfloran är av lundkaraktär. Örter och gräs dominerar med mycket vårblomande arter. Här växer vitsippa, harsyra, myskmadra, tandrot, skogsstjärna, ekorrbar, liljekonvaljer, buskstjärnblomma, lundstjärnblomma, storrams och lundslok, samt andra bredbladiga lundgräs. Skogar av denna typ med lång kontinuitet har en väl utvecklad och artrik epifytflora av främst lavar.

Bevarandemål

Målet för arealen näringsrik bokskog är 3,2 hektar. Bok ska utgöra ett dominerande inslag, men andra ädellövträd som ek, avenbok, ask, lönn och lind ska förekomma. Det ska finnas gamla träd och förnyring av nya träd som efterträdare till bok och andra ädellövträd. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Gamla träd ska vara allmänt förekommande liksom död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar. Det ska finnas enstaka träd med hackspettsbohål. Gran ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. I området förekommer tandrot, myskmadra och storrams allmänt. Rosa lundlav förekommer rikligt och bokkantlav i enstaka exemplar.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet i bokskogen bedöms som gott.

Dokumentation

- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2016-09-07).
- Naturvårdsverket 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Rydberg, A. 1998. Svampinventering 1998 – Inventering av svampar vid Elleholm i Karlshamns kommun. På uppdrag av Länsstyrelsen i Blekinge län.
- Skogsstyrelsen. 1994. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 3293-1994.

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta.

